

Advokatsalær i småsager med retshjælpsforsikring

En retshjælpsforsikring dækker som udgangspunkt ikke advokatens salær til forberedelsen af en småsag. Men advokaten kan aftale med klienten, at klienten selv dækker udgiften til forberedelse af sagen.

ADVOKATRÅDETS Procesretsudvalg har på baggrund af en konkret henvendelse set på spørgsmålet om, hvorvidt en advokat har mulighed for at indgå en aftale med en klient om betaling af salær for bistand i forbindelse med forberedelsen af en sag, der behandles efter småsagsprocessen, og hvor der er en retshjælpsforsikring.

I sager, der behandles efter småsagsprocessen, og hvor der er en retshjælpsforsikring, er det alene selve hovedforhandlingen, der er omfattet af retshjælpsforsikringens dækning. Advokatsalær for forberedelsen falder således uden for retshjælpsforsikringen, og advokaten kan derfor indgå en aftale om betaling af salær for forberedelsesfasen, såfremt advokaten inden eller samtidig med udgiftens afholdelse indgår aftalen med sikrede om, at sikrede skal dække udgifter, der falder uden for forsikringsdækningen – herunder salær for forberedelse af småsagen.

Salæret fastsættes efter rets-

plejelovens § 126. I det følgende redegøres for synspunktet.

SMÅSAGER OG ADVOKATBISTAND

Småsagsprocessen er indført for, at borgerne skal have nemmere og billigere adgang til domstolene i ukomplicerede og beløbsmæssigt små sager.

Retsplejerådets overvejelser vedrørende småsagsprocessen er nøje gennemgået i betænkning nr. 1436 om reform af den civile retspleje III om adgang til domstolene. Det fremgår af betænkningen og det efterfølgende lovforslag, at Retsplejerådet i forbindelse med at reducere udgifterne ved førelse af småsager også har set på spørgsmålet om udgifter til advokatsalærer, og i den forbindelse har rådet blandt andet udtalt, at "...det kommer ikke på tale at forbyde advokatmedvirken. En part vil således altid – i det mindste – have ret til for egen regning at lade sig repræsentere af en advokat...".

Som det fremgår af betænkningen og lovforslaget, er det forsat muligt for klienten at an-

vende en advokat, også selv om det er forudsat, at forberedelse af sagen efter småsagsprocessen som udgangspunkt ikke nødvendiggør dette.

Småsagsprocessen må i sin udformning anses for at være et tilbud til borgerne om i småsager at kunne få en omkostningsmæssig rimelig og nem behandling i det danske retssystem.

Der er ikke i betænkningen eller i lovforslaget noget, der indikerer, at en klient skulle være afskåret fra at bruge en advokat, selv om sagen behandles efter småsagsprocessen.

Endvidere vil de advokatetiske regler og reglerne omkring prisoplysning betyde, at advokaten har pligt til at oplyse klienten om virkningerne af at anvende småsagsprocessen, herunder at anvende en advokat og de omkostninger, der er forbundet hermed.

ADVOKATBISTAND OG RETSHJÆLPSFORSIKRING

I sager, der er dækket af en retshjælpsforsikring, gælder rets-

hjælpsforsikringsbetingelserne. Det betyder blandt andet, at en advokats salær beregnes efter de retningslinjer, som domstolene følger i borgerlige sager – dvs. landsretspræsidenternes vejledende procederetakster, hvilket fremgår af betingelsernes § 11, stk. 5.

Det betyder også, at advoka-

FORSIKRINGSBETINGELSER OM RETSHJÆLP:

§ 11. Valg af advokat.

"2. Når selskabet har givet tilsagn om retshjælp, skal advokaten afstå fra at gøre salærkrav m.v. gældende hos sikrede. Dette gælder dog ikke:

- a) Selvrisiko og eventuelle beløb ud over forsikringens dækning, eller
- b) Udgifter, aftalt med sikrede inden eller senest samtidig med beslutningen om udgiftens afholdelse, når udgiften falder uden for forsikringsdækningen."

AF SUSSIE SANDRA SUHR, ADVOKAT, ADVOKATSAMFUNDET

ten skal afstå fra at gøre salærkrav mv. gældende hos sikrede, når forsikringsselskabet har givet tilsagn om retshjælp. Dette gælder dog ikke selvrisiko eller andre beløb ud over forsikringssummen eller udgifter, der er aftalt med sikrede inden eller senest samtidig med beslutningen om afgiftens afholdelse, når udgiften falder uden for forsikringssummen, hvilket følger af forsikringsbetingelsernes § 11, stk. 2.

Efter småsagsprocessens indførelse er der i forsikringsbetingelserne indsat en bestemmelse vedrørende småsager, § 11 A. Det følger af § 11 A, stk. 2, at bortset fra retsafgift og eventuelle udgifter til sagkyndig erklæring,

der pålægges af retten, er eventuelle udgifter forud for hovedforhandlingen ikke omfattet af retshjælpsforsikringen.

Det betyder som udgangspunkt, at den sikrede, der ønsker advokatbistand i forberedelsesfasen i en sag, der behandles efter småsagsprocessen, ikke kan få dækket eventuelle advokatomkostninger under retshjælpsforsikringen.

Der er i den forbindelse udtrykt tvivl om, hvorvidt advokaten herefter har mulighed for at indgå en aftale med sikrede om betaling af salær for forberedelsen.

Det er Procesretsudvalgets opfattelse, at advokaten kan indgå en sådan aftale, såfremt advoka-

ten inden eller senest samtidig med udgiftens afholdelse laver en aftale med klienten om, at denne skal dække udgifter, der falder uden for retshjælpsforsikringen, herunder salær der dækker forberedelse af sagen, jf. standard retshjælpsforsikringsbetingelsernes § 11, stk. 2, jf. § 11 A, stk. 2.

Advokaten skal samtidig rådgive klienten om betydningen heraf og om muligheden for eventuelt at løfte sagen ud af småsagsprocessen, (hvilket forsikringsselskabet skal godkende). Salæret, der falder uden for forsikringsdækningen, skal fastsættes efter retsplejelovens § 126.

Der synes således ikke at være saglige grunde, som kan eller bør afskære en klient, som har en retshjælpsforsikring til

en sag, der kan føres under småsagsprocessen, fra at anvende en advokat til forberedelse af sagen, og samtidig hermed aftale egenbetaling af denne bistand uden om retshjælpsforsikringen.

FRI PROCES

Det skal bemærkes, at der ikke er fastsat særlige regler for adgangen til fri proces under småsagsprocessen, det følger dog af småsagsprocessens særlige karakter, at beskikkelsen af en advokat for parten alene vedrører hovedforhandlingen. Advokaten skal i den forbindelse være opmærksom på, at klienten i forberedelsesfasen vil kunne opnå retshjælpsdækning efter reglerne om offentlig retshjælp, hvorfor advokaten i den forbindelse ikke vil kunne indgå særskilt aftale med klienten.

FORSIKRINGSBETINGELSER OM RETSHJÆLP:

§ 11A. Særlige regler for småsager.

”2. Bortset fra retsafgift og eventuelle udgifter til sagkyndig erklæring, der pålægges af retten, er eventuelle udgifter forud for hovedforhandlingen ikke omfattet af retshjælpsdækningen. Udgifter forbundet med hovedforhandlingen dækkes efter reglerne i stk. 5.

Selskabet kan betinge dækningen af, at sikrede søger bistand hos advokat eller anden professionel rettergangsfuldmægtig, jf. stk. 1”.